

perhe

Vanhempien eron kokeneiden
pienien lasten vertaisryhmän
ohjaajan koulutus
alkamassa verkossa sivu 11

Esittelyssä Maisa Soukka sivu 8
ja Suvi Kervinen sivu 10

Tuetuilla lomilla arvostetaan vertaistukea,
lapsille toivotaan lisää ohjelmaa sivu 13

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:

Suunnitellut

ERON ENSIAPUPISTEET

auttavat merkittävästi perheitä

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on hallituksen kärkihankkeena Lapsi- ja perhepalvelujen muutoshanke, jonka tärkeänä osana on eropalvelujen uudistaminen. Tavoitteena on lapsi- ja perhelähtöisyys, ennaltaehkäisyyn panostaminen sekä poikkihallinnollisuus.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry pitää tärkeänä, että osa nykyisistä kuntien eropalveluista kootaan erojen ensiapupisteeksi esimerkiksi kuntien uusiin perhekeskuksiin. Siellä eroon päätyvien vanhempien on mahdollista saada lakimiehen, perheneuvojan ja kokemusasiantuntijan yhdessä antamaa neuvontaa ja tukea. Lisäksi kaikille eroaville vanhemmille tarjotaan ohjattu eroneuvottelu, jonka tavoitteena on ohjata vanhemmat sopimaan eron jälkeisestä lapsen arjen järjestämisestä. Erityisen vaikeita haasteita kohdanneille pareille neuvottelu ei kuitenkaan sovellu. Sosiaali- ja terveysministeriössä on laadittu valmis vanhemmuussuunnitelmalomake, jonka vanhemmat täyttävät eroneuvottelun aikana. Kaikki eron ensiapupisteen asiakkaat ohjataan myös järjestöjen, seurakuntien ja kuntien järjestämiin vertaisryhmiin ja eroryhmiin.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry arvioi, että esitetyt muutokset tulevat merkittävästi auttamaan perheitä sekä vähentämään tuomioistuinkäsittelyjen tarvetta. Muutoksilla tuen painopiste siirtyy ennaltaehkäiseviin palveluihin, joilla taataan oikea-aikaiset ja oikeatasoiset palvelut perheille ja säästetään julkisia varoja.

Liittokokous pidettiin 20.5.2017 Tampereella.

Sisältö 3/2017:

Liiton jäsenkysely huhtikuussa 2017	3
Osituksen sovittelusta apua osituksen epäoikeudenmukaiseen lopputulokseen	5
Mikä on parasta arjessa -valokuvauskilpailu päättyy pian	7
Uuden liittohallituksen jäsenen esittely: Maisa Soukka	8
Pohjois-Suomen aluekoordinaattori Suvi Kervinen	10
Vanhempien eron kokeneiden vertaisryhmän ohjaajakoulutus alkamassa verkossa	11
Huuli-viikonloppua vietettiin Hauholla huhtikuussa	12
Tuetuilla lomilla arvostetaan vertaistukea, lapsille toivotaan lisää ohjelmaa	13
Olohuoneissa tapahtuu	14
Tietoa ja tukea vanhemmille syksyllä 2017	16

Muuttuva Perhe
Julkaisija: Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry
Allergiatalo, Paciuksenkatu 19
00270 HELSINKI
etunimi.sukunimi@yvpl.fi

Päätöimittaja
Puheenjohtaja Susanna Kavonius
Toimitussihteeri
Toiminnanjohtaja Heljä Sairisalo
p. 040 351 5355

Uudenmaan aluekoordinaattori
Terhi Rapeli 040 186 3421

Järjestösihteeri Jenni Komi
p. 040 774 9660, jarjestosihteeri@yvpl.fi

Länsi-Suomen aluekoordinaattori
Teija Hallbäck-Vainikka
Sepänkatu 3, 20700 Turku
p. 040 541 5294

Pohjois-Suomen aluekoordinaattori
Suvi Kervinen
Kansankatu 53, 90100 Oulu
p. 050 342 2185

Itä-Suomen aluekoordinaattori
Marjo Meriranta
Microkatu 1, F-osa, 1 krs, Kuopio,
Postiosoite: YVPL ry Itä-Suomi,
PL 1188, 70211 Kuopio
p. 0400 441 708

Taitto: Lieska-Tuotanto Oy
Painopaikka: Painotalo Plus Digital
Ilmoitushinnat: 2 e/pmm

Muuttuva Perhe aineistot 2017:
- 3/2017 29.8.
- 4/2017 14.11.

Liiton jäsenkysely huhtikuussa 2017

14 % ilmoitti, että päivähoiton rajauksella oli ollut kielteisiä vaikutuksia, kuten estänyt työssäkäynnin tai johtanut uupumiseen

Kyselyn mukaan 62 % vastaajan kunta oli rajannut päivähoito-oikeutta. Aihe puhutti jäsenkuntaa, sillä yli puolet (56 %) vastaajista kertoi, mitä rajoituksesta oli seurannut. 14 % kaikista vastaajista ilmoitti, että päivähoiton rajaamisella oli kielteisiä vaikutuksia, kuten en voi käydä töissä ja tulot laskivat tai häiritsi satunnaistöiden vastaanottamista. Oma jaksaminen oli ollut tiukilla työnhaun ja lapsen hoidon kanssa. Yksi vastaaja oli joutunut jonottamaan päivähoitopaikkaa ja perustelemaan sitä eri tavoin. Eräs kertoi, että työttömyysjakson aikana 4-vuotias lapsi menetti ystävänsä ja tutun päivähoitoyhtymänsä.

Kyselyssä pyydettiin myös arvioimaan, mitä olisi tapahtunut, jos päivähoitorajaus olisi omassa kunnassa toteutettu. 15 % kaikista vastaajista vastasi, että ei siinä tapauksessa pystyisi käymään nykyisessä työssä tai opiskelemaan. 3 % vastasi, että olisi itse joutunut sairauslomalle ja 3 % että lapset olisi sijoitettu kodin ulkopuolelle.

Yli puolet (55 %) ei tiennyt, että yhden vanhemman peheillä on subjektiivinen oikeus saada mm. sairauden aikana kotipalvelua

Ainoastaan 21 % yhden vanhemman perheistä oli saanut kotiapua, 79 % ei ollut saanut. Joka kolmas vastasi avoimeen kysymykseen "Mitä kielteisestä päätöksestä seurasi?" Vastaajista 9 % ilmoitti kielteisen päätöksen johtaneen uupumukseen tai mielen-terveysongelmiin. Yksi vastaaja kertoi seurauksena olleen järjetön epähy-

gieniassa eläminen ja ruuattomuus. Eräs vanhempi ei pysty hoitamaan erityistarpeista lastaan tai joutuu pyytämään 200 km päässä asuvat sukulaiset hoitamaan lapsia. Eräs vastaaja kertoi: "Sairauteni vuoksi tuskin pystyin pystyssä, vaikeuksia laittaa ruokaa tai vaihtaa vaippa 2- ja 5-vuotiaille, mutta kotipalvelua en saanut, koska tarttuva sairaus. Lastensuojelun sijoitusta on sen sijaan ehdotettu."

Kolme vastaajaa ei tiennyt palvelusta lainkaan. Eräs vastaaja jopa kertoi, ettei kodinhoitajan ammattia enää ole! Neljä vastaajaa pelkäsi lastensuojeluilmoitusta. Heistä yhdelle oli tarjottu lapsen sijoittamista kodin ulkopuolelle kodinhoitajan sijasta.

Kaksi kolmasosaa vastaajista ei tiennyt, että koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuun voi anoa alennusta

Vastaajista lähes puolet (45 %) ilmoitti tarvitsevansa koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Kuitenkin kaikista vastaajista 17 % ilmoitti, ettei kunta järjestänyt toimintaa. Toiminnan tasamaksu on yksinhuoltajalle liian suuri, sillä 66 % ilmoitti, ettei aamu- ja iltapäivätoiminnan maksu ollut riittävän alhainen. Kaikista vastaajista 61 % ei tiennyt, että maksuun voi hakea alennusta tai maksun poistoa kokonaan, mikäli se vaarantaa toimeentulon edellytyksiä.

29 % vastasi avoimeen kysymykseen aamu- ja iltapäivätoiminnan puuttumisen seurauksista. Näillä kaikilla oli kielteisiä seurauksia. Osa on joutunut jäämään kokonaan työstä pois tai lopettamaan opintonsa kesken tai vaihtamaan työpaikkaa. Osa on joutunut lyhentämään työpäiväänsä tai pyytänyt erityisjärjestelyjä työnantajaltaan. Seurauksena on voinut olla myös se, että lapsi on liian kauan

yksin kotona tai joutuu ylittämään vilkkaan väylän yksin kouluun mennessä.

Yhden vanhemman perheet tarvitsevat edullisia lastenhoitopalveluja sekä enemmän tiedotusta palveluista

Lopuksi sai vielä kertoa kokemuksiansa lapsiperheiden palveluista. Yleisin kommentti oli: Edulliset lastenhoitopalvelut takaisin, jotta voi tehdä työtä myös iltaisin ja viikonloppuisin. Muita kommentteja olivat:

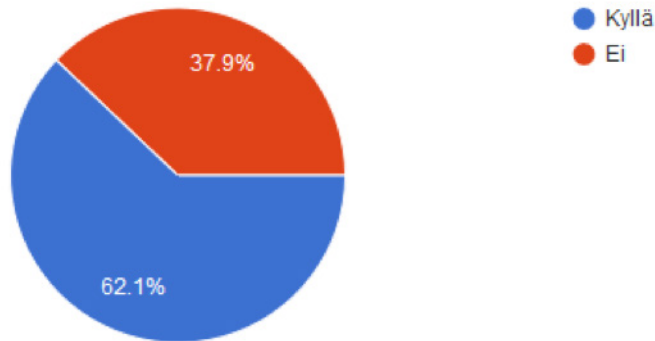
- Yksinhuoltaja tarvitsee lastenhoitoapua sairastaessaan ja tarvittaessa kiireellistä hätäapua.
- Päivähoitoaika ei ole riittävän pitkä työssä käyvälle.
- en saanut autottomana päiväkotipaikkaa, vaikka lähellä oli yhdeksän päiväkotia! Ainoa vapaa kunnallinen paikka oli 10 km päässä.
- Ruotsinkielistä palvelua ei ole
- Asenne yksinhuoltajia kohtaan päiväkodissa ja lastensuojelussa huono
- Kodinhoitoapua en saanut, sen sijaan kunnalla oli varaa sijoittaa lapseni kodin ulkopuolelle.
- Lastensuojelun apu lapselle on vain rajojen asettamista, sen sijaan tuki puuttuu niin aikuisilta kuin lapsiltakin.
- Ainoa asia, mitä perheille tarjotaan on perheohjaus ja perheet tarvitsevat oikeaa apua.
- Lastensuojelun mukaan minä voin jättää 11, 13 ja 16 –vuotiaat lapset rajattomaksi ajaksi keskenään!
- Tukiperhe on oikeanlaista apua, mutta saaminen kestää liian kauan!
- Erityislapselle oikeus kodinhoitajan apuun, joka laittaisi lapsen kouluun.
- Avun hakeminen on hankalaa ja vaarallista lastensuojelun harkinnan vuoksi.

Vastaajat perään kuuluttivat enemmän tiedotusta etuuksista ja palveluista, sillä palveluja pitää osata vaatia. Tiedotuksesta on puute kaikista palveluista. Hän ei esimerkiksi

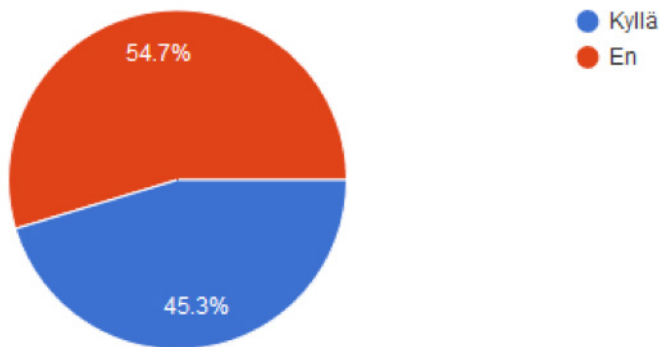
tiennyt kipeästi tarvitsemastaan kotikuntansa järjestämästä koululaisten kerhotoiminnasta.

Kyselyyn vastasi 87 liiton asiakasta. HS

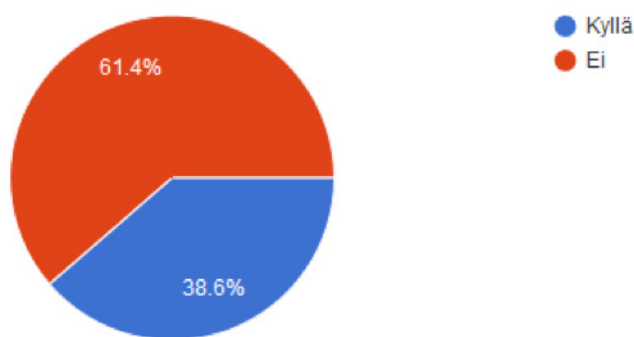
Onko kuntasi rajannut päivähoito-oikeutta?

Tiedätkö, että vanhemmalla on subjektiivinen oikeus kodinhoitajan apuun silloin, kun hän ei esimerkiksi sairauden vuoksi kykene hoitamaan lapsiaan?

Tiedätkö, että sinulla on Laki sosiaali- ja terveydenhuollon Asiakasmaksuista 11 § mukaan oikeus saada alennusta sosiaali- ja terveysalan maksuista siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa sinun tai perheesi toimeentulon edellytyksiä tai sinun lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista?

OSITUKSEN SOVITTELUSTA APUA osituksen epäoikeudenmukaiseen lopputulokseen

Omaisuu­den ositusta voidaan sovitella, jos se ilman sovittelua johtaisi kohtuuttomaan lopputulokseen tai toinen puoliso saisi perusteetonta taloudellista etua. Sovittelua harkittaessa on otettava huomioon avioliiton kesto­aika, puoliso­iden toiminta yhteisen talouden hyväksi ja omaisuuden kartuttamiseksi ja säilyttämiseksi sekä muut näihin verrattavat puoliso­iden taloutta koskevat seikat.

Omaisuu­den ositus

Avioliiton purkau­tuessa joko avioeron tai puolison kuoleman johdosta, on toimitettava omaisuuden ositus, jossa puoliso­iden avio-oikeuden alainen omaisuus jaetaan pääsääntöisesti puoliksi. Puolison kuoleman johdosta toimitettavassa osituksessa omaisuus jaetaan puoliksi eloonjääneen puolison ja ensiksi kuolleen puolison perillistahon kesken. Osituksessa enemmän omistavan osapuolen on luovutettava toiselle omaisuutta tasinkona niin paljon, että molemmat osapuolet saavat saman verran avio-oikeuden alaista omaisuutta.

Kohtuuttomuus ja perusteeton taloudellinen etu osituksen sovitteluperusteina

Vaikka puoliso­iden omaisuus läh­kökohtaisesti jaetaankin omaisuuden osituksessa puoliksi, voisi se poikkeuksettoman­na pääsääntönä johtaa siihen, että toinen puoliso saisi perusteettomasti taloudellista etua tai joutuisi kohtuuttomaan taloudelliseen asemaan. Osituksen sovittelun avulla on mahdollista tasoittaa tällaisia epäoikeudenmukaisia osituksen lopputuloksia. Sovittelua voidaan käyttää myös omaisuuden erottelussa, kun kummallakaan puolisoista ei avioehtosopimuksen vuoksi ole avio-oikeutta toistensa omaisuuteen.

Perusteettoman taloudellisen edun kohdalla kyse on toisen puolison ansiottomasta hyötymisestä. Usein kyseessä on lyhytaikainen avioliitto ja ositettava varallisuus on ainakin pääosin kuulunut toiselle puolisol­le jo ennen avioliittoa. Tällaisissa tilanteissa varattomampi puoliso hyöt­yisi varakkaamman puolison kanssa solmitusta avioliitosta.

Kohtuuton lopputulos on kyseessä yleensä tilanteissa, joissa ilman sovit­telua ositus johtaisi siihen, että toinen puoliso saisi kohtuuttoman vähän tai ei lainkaan omaisuutta, samalla kun toiselle puolisol­le taas jäisi huomatta­van suuri omaisuus. Jos kysymyksessä on ollut pitkä avioliitto, ovat molemmat puoliset tavallisesti osallistuneet

samalla tavoin puoliso­iden yhteisen talouden rahoittamiseen. Jos puolisoilla ei kuitenkaan ole avio-oikeutta toistensa omaisuuteen avioehdon vuoksi, omaisuus jää sen omistavalle puolisol­le, vaikka molemmat olisivat ponnistelleet yhteisen talouden hyväksi.

Sovittelukeinot

Avioliittolain mukaan ositusta voidaan sovitella siten, että:

1. puoliso ei saa tasinkoa toiselta puolisol­ta tai tasingon määrää rajoitetaan tai
2. puolison avio-oikeuden alaista omaisuutta käsitellään avio-oikeudesta vapaana omaisuutena eli omaisuutta jätetään osituksen ulkopuolelle tai
3. omaisuus, johon toisella puolisol­la ei avioehtosopimuksen nojalla ole avio-oikeutta, käsitellään avio-oikeuden alaisena omaisuutena eli se otetaan osituksen piiriin.

Ensimmäistä sovittelukeinoa eli tasinko-oikeuden rajoittamista pidetään sovittelukeinoista lievimpänä ja siksi myös ensisijaisena. Tasinko-oikeuden rajoittaminen tulee kyseeseen, kun ositusta sovitellaan enemmän omistavan puolison hyväksi, eikä enemmän omistavan tällöin tarvitse luovuttaa tasinkoa joko lainkaan tai ainakaan täysimääräisesti. Tasinko-oikeutta voidaan rajoittaa esimerkiksi sovitel­taessa ositusta lyhytkestoisen avioliiton jälkeen, kun toinen puoliso muu-

ten saisi avioliitosta perusteetonta taloudellista etua.

Toisen sovittelukeinon avulla ositusta voidaan sovittaa määräämällä tietty omaisuus osituksessa kokonaan tai osittain toisen puolison avio-oikeuden ja siten myös osituksen ulkopuolelle. Kyseessä voi olla esimerkiksi tapaus, jossa puolisoilla on jo ennen avioliittoa ollut, tai sitten hän on avioliiton ja puolisoitten yhdessä asumisen aikana saanut omaisuutta perintönä, lahjana tai testamentilla.

Osituksen sovittelu tulee kyseeseen myös tilanteissa, joissa toinen puoliso joutuu epäoikeudenmukaiseen asemaan avioehtosopimuksen takia. Koska puolisoitten taloudelliset olosuhteet ovat tavallisesti muuttuneet olennaisesti avioehtosopimuksen tekemisen jälkeen, avioehtosopimuksen vaikutukset näkyvät tyypillisesti vasta osituksessa. Avioehtosopimusta soviteltaessa voidaan joko tietty tai kaikki sen nojalla avio-oikeudesta vapaa omaisuus määrätä avio-oikeuden alaiseksi omaisuudeksi, joka tulee ositettavaksi. Avioehtosopimuksen syrjäyttäminen sovittelulla edellyttää kuitenkin erityisen painavia perusteita, sillä kysymys on puolisoitten tekevästä nimenomaisesta sopimuksesta, jonka sitovuuteen molemmilla on ollut oikeus luottaa.

Sovittelun harkintakriteerit

Avioliittolain mukaan osituksen sovittelua harkittaessa on otettava huomioon avioliiton kesto aika, puolisoitten toiminta yhteisen talouden hyväksi ja omaisuuden kartuttamiseksi ja säilyttämiseksi sekä muut näihin verrattavat puolisoitten taloutta koskevat seikat.

Erityisesti lyhytaikaisten avioliittojen kohdalla puolittamisperiaatteesta poikkeaminen on katsottu oikeutetuksi. Lyhytaikaiseksi avioliitoksi on yleensä katsottu viittä vuotta lyhyempi avioliitto. Avioliiton lyhyellä kestolla on merkitystä erityisesti silloin, kun pääosa puolisoitten omaisuudes-

ta on kuulunut toiselle puolisoille jo ennen avioliittoa. Kun kyseessä on pitkäaikainen avioliitto, on taas todennäköisempää, että puolisoit ovat toimineet yhteisen talouden ja kummankin varojen hyväksi tasavertaisesti. Siten myös muut seikat, kuten yhteisen talouden hyväksi toimiminen ja taloudellisen yhteenkuuluvuuden syntyminen tulee ottaa sovitteluharkinnassa huomioon.

Puolisoitten toiminta yhteisen talouden hyväksi ja omaisuuden kartuttamiseksi ja säilyttämiseksi käsittää perheen yhteiseen talouteen, puolisoitten omaisuuteen sekä perheenjäsenten huolenpitoon kohdistuvat, puolison työllään tai varallisuudellaan antamat taloudelliset panostukset. Osituksen sovittelu yhteisen talouden hyväksi toimimisen perusteella voi tulla kyseeseen esimerkiksi silloin, kun puolisoitten varallisuudet ovat eri kokoiset, johtuen esimerkiksi siitä, että toinen puoliso on koko pitkään kestäneen avioliiton ajan hoitanut perheen kotia ja lapsia tai kun toisen puolison tulot on kokonaan jouduttu käyttämään perheen yhteisen talouden hyväksi. Sovittelua vastaan puhuvana seikkana se voi toimia silloin, kun puoliso on laiminlyönyt yhteisen talouden hyväksi toimimisen. Merkittävää toimintaa yhteistalouden hyväksi ei ole ainoastaan suora rahoitus, eli toimiminen ansiotyössä tai elinkeinotoiminnassa, vaan sellaista voi olla myös työskentely kotona. Tällainen välillinen rahoitus mahdollistaa toisen puolison ansiotyössä käymisen. Myös kotona tapahtuva lasten hoito ja kasvatus lukeutuu välilliseen rahoitukseen.

Lisäksi sovittelua harkittaessa on otettava huomioon myös muut niihin verrattavat puolisoitten taloutta koskevat seikat. Tällaisia seikkoja voivat olla esimerkiksi puolison saama perintö, lahja tai testamentti. Sovitteluharkinnassa tulee kuitenkin ottaa huomioon ainoastaan puolisoitten taloutta koskevat seikat eikä merkitystä tule antaa puolisoitten henkilökohtaisille suhteille, kuten avioliiton rikkoutumiseen liittyviin syyllisyysky-

symyksiin.

Sovittelua harkittaessa voidaan ottaa huomioon myös toisen puolison taloudellinen tarve, mutta vain edellä mainittuihin seikkoihin nähden täydentävänä ja toissijaisena perusteena. Kyseinen tarveperuste käsittää seikkoja, jotka viittaavat puolison taloudellisen tuen tarpeeseen tilanteessa, jossa puolison taloudellinen asema on huono pienten tulojen ja vähäisen varallisuuden tai huomattavien velvoitteiden vuoksi. Tavallisia syitä huonoon taloudelliseen asemaan ovat esimerkiksi heikko koulutustaso, ammattitaidottomuus, työttömyys, sairaus tai vanhuus. Taloudellista asemaa arvioidaan ositushetkellä, ottaen huomioon, mitkä tuolloin ovat puolison tulot, tulonsaantikyvyt ja – mahdollisuudet sekä varat ja velvoitteet. Puolison asunnontarve voidaan ottaa tarveperusteena huomioon osituksen sovittelussa, sillä sen voidaan katsoa olevan yksi puolison elämän perustarpeista. Tarveperusteeksi hyväksytään kuitenkin yleensä vain seikat, joiden voidaan katsoa olevan varmoja ja pysyviä. Pelkkä elintason menettäminen ei voi olla sovitteluperusteena.

Osituksen sovittelua harkittaessa ja sovittelun edellytyksiä arvioitaessa tulisi käyttää kokonaisharkintaa, mikä tarkoittaa sitä, että tilannetta on arvioitava kokonaisuudessaan, antamatta huomattavaa painoarvoa millekään yksittäiselle seikalle.

Sovittelun vaatiminen

Puoliso voi vaatia osituksen sovittelua sekä puolisoitten keskinäisin sopimuksin tekemän sopimusosituksen että pesänjakajan toimittaman toimitusosituksen yhteydessä. Jos osituksen toimittamista varten on määrätty pesänjakaja, sovitteluasiaa ei voi saattaa tuomioistuimen ratkaistavaksi pesänjakajan ohi, sillä pesänjakaja ratkaisee ensi asteena kaikki ositukseen liittyvät kysymykset, kuten myös sovitteluvaatimukset. Jos puoliso on tyytymätön pesänjakajan antamaan

ratkaisuun, hän voi tehdä sovitteluvaatimuksen myös osituksen toimittamisen jälkeen toimitusosistusta koskevan moitteeseen yhteydessä. Osituksen moitekanne, jonka vastaajaksi haastetaan toinen puoliso, on nostettava käräjäoikeudessa kuuden kuukauden kuluessa osituksen toimittamisesta. Koska osituksen sovittelu on vain selviä kohtuuttomuuksia poistamaan tarkoitettu poikkeusmenettely, pesänsäntä tai tuomioistuimien ei ryhdy sovitteluun viran puolesta ilman puolison vaatimusta.

Kirjoittaja: OTM Sini Vaitinen
p. 044 3623320

Lähteet:

Avioliittolaki
HE 62/1986, Hallituksen esitys
eduskunnalle laeiksi avioliittolain sekä
siihen liittyvien lakien muuttamisesta.
Aarnio Aulis – Helin Markku,
Suomen avioliitto-oikeus, Helsinki 1992.
Aarnio Aulis – Kangas Urpo,
Perhevarallisuus-oikeus, Helsinki 2010.
Gottberg Eva, Perhesuhteet ja lainsäädäntö,
Turku 2013.
Litmila Marjukka,
Aviovarallisuusjärjestelmän
uudistamistarpeista, Defensor legis 3/2002.
Saarenpää Ahti, Ositus sopimuksena,
toimituksena, ammattitaitona,
Oikeustieteiden tiedekunta, Lapin yliopisto,
2005.
Saarenpää Ahti, Ositus, ositusopimus
ja osituksen sovittelu. Defensor Legis
1-2/1988,
Savola Pekka, Sivuomaisuus osituksen
sovittelussa, Defensor legis 1/2015

Välimäki Pertti, Osituksen sovittelu
avioeroon perustuvassa toimitusosituksessa,
Helsinki 1995.

Viimeiset hetket kertoo, mikä on parasta arjessa!

Liiton valokuvakilpailu päättyy 30.9.2017

Mikä on #ParastaArjessa? Hei sinä yksin lapsiarkea pyörittävä – nappaa kuva arjestasi! Liiton valokuvakilpailu järjestetään Suomen 100 -vuotis-synttäreiden kunniaksi.

Voittajan valinnasta vastaa kansanedustaja Maria Guzenina:

”Minulle arjen paras hetki on, kun saa tehdä ajan kanssa ruokaa. Teen mielelläni keittoja ja pataruuksia. Kun laittaa kerralla isomman satsin, syömistä riittää seuraavallekin päivälle tai pakkaseen laitettavaksi. Ihaninta on, kun kohta miehen ikää lähestyvä teinini pyytää, että kokattaisiin yhdessä vaikkapa pitsaa tai isoäidin pelmenejä. Ruoan laitton yhteydessä tulee aina juteltua kaikesta mahdollisesta maan ja taivaan väliltä. Keskusteleminen lapsen kanssa on tärkeää oli hän minkä tahansa ikäinen. Lapsen pitää tietää, että voi aina kertoa kaikesta mieltä askarruttavasta ja vanhemmalla on aina oltava aikaa kuunnella. Perheemme koira Luna-Irmeli on myös aina yhtä innokas apukokki, ja vastaa lattialle putoavien herkkupalojen siivoamisesta.”

Nappaa kuva arjestasi - siitä kaikista parhaimmasta tilanteesta - ja taggää se tunnisteilla #ParastaArjessa ja @yvprry ja olet mukana Yhden Vanhemman Perheiden Liiton järjestämässä arvonnassa, jossa voit voittaa repullisen arjen konkreettisia tukipilareita! Raatilaiset valitsevat parhaan kuvan, joka julkistetaan Lapsen oikeuksien päivänä 20.11.2017.

Säännöt:

Kilpailun järjestää Yhden Vanhemman Perheiden Liitto, Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki.

Kuvakilpailuun voivat osallistua kaikki täysi-ikäiset, pääosin yksin arkea pyörittävät. Kilpailuun voi osallistua aikavälillä 21.3.-30.9.2017. Paras kuva palkitaan Lapsen oikeuksien päivänä 20.11.2017. Osallistu Instagramissa lisäämällä kuvan tunnisteella #ParastaArjessa ja @yvprry

Jättämällä kuvan kilpailuun vakuutat, että sinulla on oikeus käyttämäsi materiaaliin ja sen levittämiseen eikä se loukkaa kenenkään tekijänoikeuksia tai muita immateriaalioikeuksia. Kuvan on oltava hyvän maun mukainen ja kunnioitettava lapsen oikeuksia – emme toivo tunnistettavia kuvia lapsista. Jokaiselta kuvassa näkyvältä osallistujalta (ja mikäli kuvassa näkyy lapsi – myös toiselta vanhemmalta) tulee saada kuvan julkaisulupa.

Voittajalle ilmoitetaan kommentoimalla hänen kuvaansa Instagramissa. Mikäli voittaja ei kilpailun päättymisen jälkeen tavoiteta viiden vuorokauden sisällä tai mikäli kilpailun voittaja ei jostain syystä halua vastaanottaa palkintoa, on kilpailun järjestäjällä oikeus valita uusi voittaja.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry voi julkaista kilpailuun osallistuneita kuvia verkkosivustollaan, jäsenlehdessään (Muuttuva Perhe) Facebook-sivullaan, Instagramissa sekä muissa valitsemisissaan kanavissa ilman erillistä korvausta.

Osallistumalla kilpailuun osallistujat hyväksyvät sen säännöt ja sitoutuvat noudattamaan niitä. Kilpailun järjestäjät pidättävät oikeuden sääntöjen muutoksiin. Palkinto toimitetaan vain Suomessa oleviin osoitteisiin. Palkintoa ei voi vaihtaa toiseen tuotteeseen tai muuttaa rahaksi.

Kilpailu ei ole Instagramin sponsoroima, suosittelema, hallinnoima, eikä millään tavalla liity Instagramiin.

Kilpailun järjestäjä pidättää oikeuden sääntömuutoksiin.

Lisätietoja: marjo.meriranta(at)yvprry.fi, 0400 441 708

Uuden liittotalituksen jäsenen esittely:

Maisa Soukka joutui muuttamaan Oulusta riittämättömän iltapäivätoiminnan vuoksi.

Maisa Soukka: "Kasvatuksessa luotan terveeseen järkeen ja tavalliseen, turvalliseen arkeen!"

Maisan perhe

Perheeseeni kuuluvat lapset Vilma, 10 vuotta ja Veeti, 6 vuotta. Lisäksi tärkeitä perheenjäseniä ovat entinen miesystävä, ystävät ja sisarukseni sekä isovanhemmat.

Lapseni saavat minut tuntemaan ylpeyttä päivittäin sosiaalisilla taidoillaan ja osaamisellaan sekä omilla erikoistaidoillaan: esikoiseni on ahkera ja taitava kaikessa, mihin ryhtyy ja kuopukseni on uskomattoman mielikuvituksellinen ja luova esimerkiksi lego-rakenteluissa. Vanhemmuuden sudenkuoppa voi olla ylpeys tai muu tunne, joka estää hakemasta tai pyytämästä apua, kun sitä tarvitsee. On ihan ok tarvita apua, ei se tee vanhemmuudesta huonompaa. Ihailen useita vanhempia lähipiirissäni; on upeaa nähdä miten vanhempi tai vanhemmat rakastavat lapsiaan.

Me puuhaillaan yhdessä perheenä, seikkaillaan ja koetaan. Unohdetaan ruudut ja ollaan läsnä tässä hetkessä. Kasvatuksessa haluan käyttää tervettä järkeä, tavallinen ja turvallinen arki riittää. Lapselle ei ole tärkeintä saada aineellisesti mahdollisimman paljon vaan kokea tulevana rakastetuksi ja hyväksytyksi juuri sellaisena kuin on.

Yhdistyksen jäsen ja aktiivitoimija

Hakeuduin Oulun seudun yhden vanhemman perheisiin näkemällä kokouskutsun sattumalta ilmoitustaululla ehkä neuvolassa. Kokoukseen

osallistumisen jälkeen löysin olkkarit ja muun toiminnan, tästä on aikaa noin 8 vuotta.

Olen toiminut yhdistyksessä ainakin hallituksen jäsenenä, olkkari-ohjaajana ja vapaaehtoisena toimijana. Osallistumiseni on vaihdellut elämäntilanteeni mukaan, välillä aikaa on ollut enemmän ja välillä vähemmän.

Yhdistystoiminta antaa perheellemme muiden samankaltaisten perheiden seuraa, mukavaa yhteistä puuhaa ja inspiraatiota arkeen. On mukavaa tavata lapsia ja aikuisia, joiden seurassa on helppo viihtyä ja viettää aikaa. Jos lapsiltani kysyisi, he takuulla muistaisivat ensimmäisenä olkkarit, joissa on ollut mukavaa leikkiä muiden lasten kanssa ja syödä iltapalaa yhdessä sekä retket: viime kesän retki Särkänniemeeseen Tampereelle oli kaikille todella mieluinen.

Liittohallituksen jäsen

Käsitykseni liittohallituksen toiminnasta on ollut vastaavaa kuin todellisuus: liittohallituksessa ajetaan yhden vanhemman perheiden lasten oikeuksia ja pyritään vaikuttamaan yhden vanhemman perheiden arkeen.

Itselleni tärkeitä asioita ovat esimerkiksi yhden vanhemman perheiden vanhempien oikeus työhön ja perheen toimeentulon mahdollistamiseen sekä kouluttautumis-mahdollisuuksiin. Tähän liittyen liit-

tohallituksessa on otettu kantaa päivähoito-oikeuteen ja koululaisten iltapäivätoimintaan. Aihe on minulle henkilökohtainen: muutamme toiselle paikkakunnalle mm. siitä syystä, ettei kuopukselleni ole tiedossa iltapäivätoimintaa koululla Oulussa.

Uudelle yhden vanhemman perheelle tervetuloa: Olet uuden alussa, tee tästä mahdollisuudesta upea. Usko itseesi ja taitoihisi vanhempana. Tarvittaessa saat apua, kysy neuvoa ja ota yhteyttä rohkeasti.

**Asianajotoimisto
ANNA SIPILÄ**

asianajaja, varatuomari
Liesikuja 4 A, 3. krs,
01600 Vantaa (Myyrmäki)
puh. 040 727 0202
anna.sipila@annasipila.fi
www.annasipila.fi

Pohjois-Suomen aluekoordinaattori

Suvi Kervinen

Olen 34 – vuotias yhden lapsen äiti ja aloittanut työt Pohjois – Suomen aluekoordinaattorina elokuussa. Alkutaipaleella järjestötyön suhteen ollaan, mutta tutkivin ja innostunein mielin matkaa tehdään.

Alalle olen päätenyt hieman puoli vahingossa, sillä suunnitelmissa oli suorittaa tutkinto liiketalouden puolelta, joka kuitenkin jäi viittä vaille vajaaksi, kun paikka lähihoitaja opintoihin täppäsi. Suuntautumisvaihtoehdoksi valikoitui mielenterveys – ja päihdetyö. Töitä alalla riitti, mutta kipinä opiskelemiseen jäi, ja niin työn ohessa tuli kahlattua läpi sosionomin opinnot lapsi – ja nuorisotyön puolelta, joista todistus mustaa valkoisella tuli käteen loppu vuodesta 2015.

Työnsaralla tutuksi ovat tulleet myyjän tehtävät, kuin ohjaajan toimet mielenterveyskuntoutujien, kehitysvammaisten ja nuorten parissa. Vapaaehtoistyö vei mukanaan opiskeluaikoina ja tätä kautta sain toteuttaa monta onnistunutta tapahtumaa ja muistoksi unohtumattomia hetkiä sekä uusia ihmisiä elämään. Yhdistystoiminta on myös tutuksi tullut vuosien varrella, joten ihan nollasta ei kaikkea työtä tarvitse aloittaa.

Tulevalta aluekoordinaattorin työltä odotan uusien ihmisten tapaamista ja tutustumista, uuden oppimista sekä ennen kaikkea mahdollisuutta vaikuttaa yhden vanhemman perheiden oikeuksiin ja tukemiseen. Virheitäkin matkan varrella varmasti sattuu, mutta yritän niistä sen parhaan opin sitten ottaa. Rohkeasti lähestyä saa, hymy huulilla pyrin olemaan.

Helsingin
Perhejuridiikka

Filip Markelin
Varatuomari
0400 464899
filip.markelin@perhejuridiikka.fi

Päivystysaika torstaisin 10-12
www.perhejuridiikka.fi

Asianajotoimisto

Terhi ja Pekka Eriksson Ay

Espoon toimipiste:
Tapiolan keskustorni 10. krs.,
Tapiontori 1, 02100 Espoo
p. 09 / 859 6403; fax 09 / 859 6407
Helsingin toimipiste:
Arkadiankatu 16 B 25, 00100 Helsinki
puh. (09) 859 6403 tai 050-5881102

Asianajotoimisto

Hyvärinen & Pääkkö Oy

Puijonkatu 19 A, 5. krs.,
70100 Kuopio
Puh. (017) 266 0400
toimisto@hyvarinen-paakko.fi
www.hyvarinen-paakko.fi

Asianajotoimisto Asianaiset

Asianajajat Kirsi Tarvainen, Johanna Ojala
ja Ilse Lehtimaja sekä luvan saanut
oikeudenkäyntiavustaja Sofia Räsänen

Annankatu 27, 4 krs.
00100 Helsinki
Puh. 010 326 6001
Fax 09 43655640

ASiantuntija PALVELUKSESSASI

Elisa Ilmoniemi,
asianajaja, varatuomari

*Lapsi-, avioliitto- & perintö-
oikeus, perintöverosuunnittelu,
riidanratkaisu*

050 351 7081
elisa.ilmoniemi@roihulaw.fi

Asianajotoimisto Roihu Oy
perhevarallisuus-oikeus.fi

Psykoterapeutti keskustelee kanssasi

Psykoterapeutti, ryhmäpsyko-
terapeutti (ET), VTM Helena
Niemi keskustelee kans-
sasi parittomien viikkojen
maanantaisin klo 11-13
puhelin: 044 994 9822.

Vanhempien eron kokeneiden alle kouluikäisten vertaisryhmän

OHJAAJAKOULUTUS VERKOSSA

Työskenteletkö tai teetkö vapaaehtoistyötä lasten ja perheiden kanssa? Haluatko lisää työkaluja lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukemiseen?

23.10. alkaen

Lämpimästi tervetuloa maksuttomaan Tilli Toukka -ohjaajakoulutukseen!

Tilli Toukka on vertaisryhmämalli 4-6 -vuotiaille lapsille, joiden vanhemmat ovat eronneet tai eroamassa. Ohjaajakoulutuksessa saat paitsi pätevyyden ohjata Tilli Toukka -ryhmiä, myös Tilli Toukan työkalut kaikkien lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen tueksi.

Lapselle avuksi

Vanhempien ero tai parisuhdekriisi huolestuttaa lasta. Vanhempien tunteiden käydessä kuumina jää lapsi helposti yksin omien tunteidensa kanssa. Tilli Toukka -vertaisryhmissä lapsen tunteita käsitellään leikin ja taiteen keinoin.

Koulutuksen sisältö

Tilli Toukka -ohjaajakoulutuksessa käsittelemme mallin peruspilarit, ryhmäkertojen kulun ja käytettävät menetelmät. Osallistumalla koulutukseen saat lisää monipuolisia työkaluja työhösi.

Mitä? Missä? Milloin?

Koulutus suoritetaan omaan tahtiin helpokäyttöisellä verkkoalustalla Moodlessa keskiviikkona 23.10–30.11 välisenä aikana. Yhteensä aikaa tehtävien tekemiseen, keskusteluihin osallistumiseen jne. kuluu noin 12 tuntia. Tarkemmat ohjeet lähetetään ilmoittautuneille ennen koulutuksen käynnistymistä. Koulutus on maksuton ja se täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Kyselyt kouluttajilta

Terhi Rapeli, Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry, p. 040 186 3421, terhi.rapeli@yvpl.fi

Vaula Hacklin, MLL:n Uudenmaan piiri ry, p. 044 311 4131, vaula.hacklin@ml.fi

Ilmoittautuminen 9.10. mennessä alla olevasta linkistä:

<http://www.yvpl.fi/tillitoukka-koulutus/>
(linkki ohjaa edelleen lomakkeeseen)

Tilli Toukka -vertaisryhmän toteuttavat Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri ry ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry. Tilli Toukka on kehitetty MLL Hyvinkään yhdistyksen NERO-hankkeessa.

hui Huili hai

Hauholla huilattiin huhtikuussa

Taas oli se aika vuodesta kun oli Huili-viikonloppu Lasten Kesän leirikeskuksessa Hauholla Akkijärven rannalla. Kulunut kevät oli sään puolesta mitä oli, mutta me kauniit ja rohkeat leireilimme, vaikka taivaalta tuli mitä tuli viikonlopun aikana.

Illalla saunottiin ja nuorisodiscoili

Ruokailun jälkeen alkoi vanhemmille saunottelu ja lapsille ja nuorille diskoilu. Iltapalan jälkeen päivän riennot olivat taas väsyttäneet meidät niin, ettei Hiekkis-ta pitänyt odotella, vaan kaaduimme sänkyyn hyvin mielin keräämään voimia sunnuntaita varten.

Sunnuntaiaamu valkeni ja valoisuutta toi yöllä satanut pieni lumikerros. Aurinko kuitenkin vei voiton ja sinikellot olivat teräs-sään. Muurahaisetkin olivat pesä-sään kovassa touhussa. Aamiaisen jälkeen oli vuorossa pakkaaminen ja leiriolympialaiset. Leiri päättyi taas ruokaan ja kotimatka alkoi täydellä vatsalla.

Huili-viikonloppu oli taas huitsin kiva, mukava ja rentouttava – odotellaan taas ensi kevättä!

Teija ja Terhi

Perjantaina illansuussa meitä leiriläisiä alkoi saapua leirikeskukselle, ja meidät vastaanottivat Keuda Tuusulan nuoris- ja vapaa-ajanohjaajaopiskelijat opettajineen. Majoittautumisen jälkeen kokoonnuimme koko konkkaronakalla aloitukseen, jolloin selvisi keitä ja kuinka paljon meitä oli paikalla. Perheitä oli 20 ja lapsia ja nuoria yhteensä 39, joten leirikeskus täyttyi hyvästä meiningistä.

Opiskelijat järjestivät kivan tutustumishetken, jonka jälkeen menimme runsaalle iltapalalle. Osa kävi myös saunassa. Ilta alkoi olla jo pitkällä, kun kömmimme omiin huoneisiimme ja Hiekka Hemmo (nukkumatti) kolkutteli ovella.

Lauantaiaamuvalkeni vaihtelevasti, kun aurinko paistoi kirkkaasti ja välillä tippui tihkua taivaalta. Runsaan ja maittavan aamupalan jälkeen alkoi aamupäivän tositimet. Aikuiset lähtivät pienryhmissä "ajatuskävelyille" ja lasten ja nuorten ohjelmatuokioita järjestelivät keudalaiset opiskelijaohjaajat. Toimintaa oli niin sisällä kuin ulkonakin.

Lounaan ja välipalan/päiväkahvin välissä oli vuorossa askartelua ja käsillä näpräämistä koko perheen voimin pienimpien nukkuessa päikäreitä. Välipalan jälkeen aikuiset kokoontuivat takkatuvalle ja saivat hiukan hemmottelua itselleen. Lapset ja nuoret puuhastelivat opiskelijaohjaajien kanssa.

Tuetuilla lomilla arvostetaan vertaistukea, lapsille toivotaan enemmän ohjelmaa

Liitto on tehnyt yhteistyötä valtakunnallisten lomajärjestöjen kanssa vuosikymmenten ajan. Viime vuosina liitolle on myönnetty 7-10 lomajaksoa, joihin on osallistunut noin 100 yhden vanhempaa ja 200 lasta. Viiden päivän lomajakson hinta on ollut 125 euron kieppeissä.

Viime kesänä 2017 tuetuilla lomilla oli 73 yhden vanhemman perhettä. Näistä 31 vanhempaa vastasi kyselyyn. Heistä 83 prosenttia arvioi, että lomalla oli ollut myönteisiä vaikutuksia perheen elämäntilanteeseen.

Ruusuja kesän 2017 tuetuilta lomilta

😊 Vertaistuki on tärkeää. Tutustuimme lomalla toiseen perheeseen, jonka kanssa olemme tiiviisti yhteydessä. Tämä on paitsi tärkeää aikuisille, myös lapsille. (Lomaolohuone Härmässä)

😊 Kiitos! Tämä oli kesän odotetuksi asia. Viikon tauko tiskaamisesta ja siivoamisesta sekä mahtava kesäloman aloitus minulle ja lapselleni. Lapseni toive oli, että äiti leikkii hä-

nen kanssaan, ja sen toiveen tämän teemaloman aikana pystyin toteuttamaan päivittäin, aivan eri tavoin kuin kotona. Järjestettyä ohjelmaa ei tuolalaiselle taapero-ikäiselle kauheasti ollut, mutta me emme sellaista kyllä edes kaivanneet. (Härmä)

😊 Loma oli mahtava! Loma, loma paikka ja ohjelma ylitti kaikki odotukset. Lisäksi, kun loma oli tuettu, oli varaa käydä lomalla huvipuistosakin. Unohtumaton kesäloma, kerta kaikkiaan. Kiitos tästä mahdollisuudesta.

😊 Jokapäiväinen lastenhoito hyvä, sen aikana suunnitellut Kuulo-Auriksen luennot tms. eivät olleet menestys, olisi voinut markkinoida tätä enemmän äitien mahdollisuuteen verkostoitua. (Kuulo-Auris)

😊 Aivan ihana paikka ja henkilökunta! (Kuntorata)

😊 Se oli kiva! Mukava jutella samassa tilanteessa olevien kanssa. (Lomaolohuone Kuntoradalla)

😊 Olohuone oli kiva idealtaan, vetäjä tosi mukava. Olisi ollut hyvä, että aluksi olisi ollut kiva yhteinen kokoontuminen, jossa kaikki olisivat voineet vähän kertoa itsestään ja perheestään. Olisi ollut helpompi tutustua toisiinsa. Olisi ollut helppo tutustua toisiin perheisiin (Lomaolohuone, Päiväkumpu)

Ja risuja:

☹️ Tarkoittaako tämä niitä keskusteluja siellä luokassa? En päässyt osallistumaan, kun vajaa 3-vuotias veti päikkäreitä aina siihen aikaan. (Lomaolohuone Yyterissä)

☹️ Ei oikein ole toimintaa yli 13-vuotiaille (Päiväkumpu)

☹️ Lomalla oli monta teiniä, olisi ollut kiva että heille olisi ollut omaa ohjelmaa. Ohjelma olisi voinut olla vaikka kalastamista, soutelemista, minigolfia ja biljardia. (Päiväkumpu)

☹️ Koko perheen yhteistä toimintaa olisi kaivannut enemmän. (Härmä)

☹️ Yyteri ei mielestäni sovellu sisäilmasairaille, jouduttiin pojan kanssa vaihtamaan huonetta. (Yyteri)

☹️ Ruoka oli suuri pettymys, mutta muuten loma oli virkistävä meille molemmille, vaikka olisi toivonut ehkä hieman pidempiä ohjattuja leikihetkiä lapsille, jolloin vanhemmat saisivat hengähtää hetken tai osallistua vanhempien ohjelmaan. (Yyteri)

YHDISTYKSISSÄ TAPAHTUU

ESPOO

Espoon Uuomarila

Yhden vanhemman perheleiri 18.–19.3.2017 Kirkkonummella Hilan leirikeskuksessa, hinta noin 50 €/perhe. Espoolaisilla on leirille etusija. Tiedustelut Arja Seppänen 050 465 3180.

HANKO

Tukea YKSINHUOLTAJUUTEEN! -äitiryhmä. Paikka: Perhekeskus Pikku-Lilla, Bulevardi 15. Ryhmä kokoontuu tiistaisin 28.2., 28.3., 25.4., 23.5. Kaikki joukolla mukaan! Stöd för ENSAMFÖRSÖRJARE-mamma-grupp. Plats: Familjecentret Pikku-Lilla, Boulevard 15

HELSINKI

Pääkaupunkiseudun Yksin- ja Yhteishuoltajat PÄKSY ry

Pj Eijariina Vartiainen, vartiainen.eijariina@gmail.com, puh. 0409347670. Jäseneksi liittyminen ja muut jäsenasiat, paksyjenasiat@gmail.com Muut yhteyshenkilöt ja lisätietoja tapahtumista Paksyn nettisivuilta www.paksy.net Paksy löytyy myös facebookista nimellä "Paksy ry"

OLOHUONEET

Herttoniemen olohuone kokoontuu 14.10., 4.11. ja 2.12. klo 16-18 osoitteessa Karhutie 11. Olohuone järjestetään yhteistyössä PÄKSY:n, Pienperheyhdistyksen ja Kaapatut Lapset ry:n kanssa. Lisätietoja: HYPERLINK "mailto:terhi.rapeli@yvp.fi" terhi.rapeli@yvp.fi tai 040 186 3421.

Oulunkylän olohuone kokoontuu parittomien viikkojen tiistaisin klo 17-19 Oulunkylän kirkolla, Teinintie 10. Yhteishenkilö perheyden diakoni Terhi Lahdensalo p. 050 365 3987 tai HYPERLINK "mailto:terhi.lahdensalo@evl.fi" terhi.lahdensalo@evl.fi. Yhteistyössä Paksy ry ja Oulunkylän seurakunta.

Tullinpuomin puiston olohuone Mannerheimintielle kokoontuu parillisten viikkojen maanantaisin klo 17.30-19.30 4.9., 18.9., 2.10., 30.10., 13.11., 27.11. ja 11.12. Paikkana Tullinpuomin puisto osoitteessa Mannerheimintie 81 A. Lisätietoja vertaisohjaajalta Minnulta: HYPERLINK "mailto:minttulainen@gmail.com" minttulainen@gmail.com.

Vuosaaren yhden vanhemman perheiden olohuoneen tapaamiset parittomien viikkojen sunnuntaisin 17.9. 1.10., 15.10., 29.10., 12.11. 26.11. ja 10.12. klo 17-19 Haruspuistossa osoitteessa Meri-Rastilan tori 7. Lisätietoja olohuoneen vertaisohjaajalta Minnulta: HYPERLINK "mailto:muuminna@outlook.com" muuminna@outlook.com. Yhteistyössä Pienperheyhdistyksen kanssa.

Olohuone monikulttuurisille yhden vanhemman perheille tapaa Vallilassa joka kuukauden toinen keskiviikko klo 17.30-19.30. Lisätietoja vertaisohjaajalta Eijalta: HYPERLINK "mailto:eija.tuominen@iki.fi" eija.tuominen@iki.fi.

Sateenkaareva Olkkari tapaa 7.10., 28.10., 25.11. ja 16.12 klo 15-17 Pienperheyhdistyksen tiloissa Sörnäsissä osoitteessa Kinaporinkatu 11 A. Lisätietoja tapaamisesta saat vertaisohjaajalta Sadulta satumustonen@gmail.com. Yhteistyössä Pienperheyhdistyksen kanssa.

Totaaliyhäriolkkari kokoontuu kerran kuukaudessa lauantaina 23.9., 28.10., 18.11. ja 16.12 klo 16-18. Paikkana Tullinpuomin puisto osoitteessa Mannerheimintie 81 A. Lisätietoja vertaisohjaajalta Tuijalta p. 040 530 1351. Yhteistyössä mukana Totaaliyhärit ry.

HUITTINEN

Huitittien olohuone

Yhteishenkilö ja lisätiedot p. 040 500 1845 Kirsi

HYVINKÄÄ

Tapaamisia ei tällä hetkellä järjestetä. Mikäli sinä olisit kiinnostunut aloittamaan tapaamisten järjestämisen tai kaipaat muuten tukea tilanteeseesi voit olla yhteydessä Petraan, petra.vanttinen@gmail.com

HÄMEENLINNA

Yhden vanhemman perheet ovat tervetulleita Uusperheellisten iltaan joka on kuukauden kolmantena keskiviikkona klo 17.30-19.00 Mallikassa Turuntie 24 A 10. Lisätietoja 050 356 5179.

IISALMI

Yhden vanhemman perheiden ryhmä ko-

koontuu kerran kuukaudessa torstaisin eri teemoin Perheentalolla, srk-talolla, ulkoillen ym.! Lisätietoja: lapsityönohjaaja Riitta Kauhanen 044 7335227, riitta.kauhanen(at)evl.fi

IMATRA

Yhden vanhemman Olkkari kokoontuu kuukausittain Monikulttuurinen toimintakeskus Kipinässä, Asemäentie 6 B, ImatraOlkkariin olet tervetullut yksin tai lastesi kanssa ja voit tulla mukaan, oletpa yksinhuoltaja, yhteishuoltaja, lähivanhempi, etävanhempi, leski tai alusta saakka lastesi kanssa yksin oleva vanhempi. Lisätietoja: info@imatrankipina.com tai puhelimitse: +358 50 3543 333

JANAKKALA/TURENKI

Janakkalan/Turengin olohuone kokoontuu kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 17.30-19.30 Turengin seurakuntakeskuksen salissa, Juttulantie 2, 14200 Turenki. Teemat: 4.9. "hetki itselle", 2.10. askarrellaan, 6.11. aiheena on "äiti mä haluan" ja 4.12. joulullaan. Mukana illoissa diakoni Päivi Harju ja Tiina Alakoski seurakunnasta, jolta lisätietoja: 044 7656971.

JOENSUU

Joensuun seudun yksin- ja yhteishuoltajat ry, pj. Kati Tuononen, 046 680 5140, sähköposti: katituononen18@gmail.com. Joensuun seudun yhden vanhemman perheiden olkkari kokoontuu Joensuun Perheentalolla keväällä 2017 tiistaisin klo 17-19 joka kuukauden viimeinen tiistai seuraavasti. Lisätietoja: Marjo Meriranta 0400 441 708.

JÄRVENPÄÄ

Järvenpään olohuone

Lisätiedot vertaisohjaaja kiia@hotmail.com tai toiminnanohjaaja Kirsi Örn p. 040 315 2101, kirsi.orn@jarvenpaa.fi.

KAJANA

Kainuun yksin- ja yhteishuoltajat ry

Pj. Biritt Oksman, kainuunyhdyt@gmail.com, 040 1488 592. Jäsenrekisterin hoitaja: Tiina Heinonen, jäsenrekisteri.kainuunyhdyt@gmail.com. Yhdistyksen nettisivut: kainuunyhdyt.yhdistysavain.fi Yhdistyksen facebook-sivut: www.facebook.com/kainuunyhdyt. Yhdistyksen olohuoneet ja vertaisryhmätapahtumat pääasiassa Kajaanin perheesemalla, Koivu-koskenkatu 14. Katso tapahtumat yhdistyksen facebook-sivulta.

KANKAANPÄÄ

Kankaanpään yhden vanhemman perheiden vertaistukiryhmä kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä torstaina klo 17.30-19.00 päiväkoti Petäjäläisen Mesimarjat-talassa Lastenhoito järjestetty. Kahvitarjoilu, vapaaehtoinen maksu. Syksyn kokoukset: 7.9., 5.10., 2.11., 7.12. Yhteistyössä MLL:n Kankaanpään alueyhdistyksen kanssa. Lisätietoja: granholm.nina@gmail.com, 0404144991.

KAUHAVA

Yhden vanhemman olohuone kokoontuu Kauhavalla ma 14.11. ja ma 12.12. klo 18-20, MLL:n toimitilassa, os. Pappilankuja 2, Ylihärmä. Ryhmän tarkoitus: Yhden vanhemman perheiden tapaaminen (lapset ovat mukana), yhdessäolo, kahvitteilu, ensimmäisellä kerralla tulevien tapaamisten ideointi, tervetuloa mukaan. Järjestävät tahot: Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry, Kauhavan seurakunta, Kuntayhtymä Kaksineuvon Lasten ja perheiden palvelut ja MLL Ylihärman yhdistys

KAUNIAINEN

Yksinhuoltajien olohuone

Vertaistuellinen lähivanhempien ryhmä kokoontuu Avoimessa Perhe-toiminnassa, Puistokujan päiväkodissa (Thurmanin puistotie 1). Tervetuloa ilman lapsia tai lasten kanssa. Nyttäri-tarjoilu pientä iltapalaa. Lisätietoja: leena.saari@evl.fi.

KEMI

Meri-Lapin Yhden Vanhemman Perheet ry

Puheenjohtaja Seija Lamminpää, puh. 040 846 5093, merilapinyvp@gmail.com, http://yhdistysmerla.yhdistysavain.fi **Tornio** Perheiden Talolla Osoitteessa Putaankatu 2 Kokoonntumajat: Keskiviikkoi- ltaisin klo 17.30 -19.30. Lisätietoja: Seija Lamminpää, puh 040 846 5093

KERAVA

Yhden vanhemman perheiden vertaistukiryhmä Lisätietoja p. 045 892 5222/ Marjo, marjo.mllkerava@gmail.com; Liity myös FB-ryhmään: Olkkari Kerava

Yhden vanhemman perheiden oma kohtaa- mispaikka joka kuun viimeinen sunnuntai klo 16-18. Tapaaminen Killan asukastuvalla osoitteessa Kankurinpolkku 2. Lisätietoja mllkerava@gmail.com tai Facebook: MLL Keravan Perhekahvila Päivöläänrinne. Järjes- täjänä MLL.

KIRKKONUMMI

Kirkkonummen Yksinhuoltajat ry

Kysy liitosta 040 541 5294 Teija Hall- bäck-Vainikka

KOKKOLA

Kokkolan Seudun Yhden Vanhemman Perheet ry

kokkolayvp@gmail.com, Pj. Nanna Jokela, 046 637 4210 Vpj. Pauliina, 050 527 1751, https://ksy- vp-yhdistysavain-fi.directo.fi/. Olohuone kerran kuukaudessa sunnuntaisin klo 14-16. Paikka: Yhteisöklubi Silta, Rantakatu 6 Chydenian 3. kerros, Hesburgerin yläkerto.Kulku hissillä.

Lisätiedot ja päivämäärätiedustelut: Olohuoneen ohjaajat, Pauliina, puh 050 527 1751 tai Nanna, puh 046 637 4210, nanna.jokela@jippii.fi Olemme myös Facebookissa Kokkolan seudun yhden vanhemman perheet ry ja Olkkari Kokkola.

KOTKA

Yhden vanhemman perheiden olohuone käynnistymässä. Lisätietoja: maritiina@gmail.com.

KOUVOLA

Kouvolan olohuone Yhdysheikilönä toimii Maria Korpi. maria.korpi@evl.fi ja liitosta p. 0400 441 708. Facebook: Kouvolan seudun yksinhuoltajat

KUOPIO

Kuopion Seudun Yhden Banhemman Perheiden olkkari kerran kuukaudessa keskiviikkoisin klo 17-19. Syksyn tapahtumat: 4.10. Infotilaisuus yh- arjen tukipilareista Amaliassa klo 17-19. Mukana YVPL:n alue- koordinaattori Marjo, Pelastakaa Lapset ry:n Mervi sekä MLL:n Krista. Tervetuloa mukaan kuulemaan mm. tukiperhe-toiminnasta ja kysymään neuvoa itseä askaruttaviin asioihin!11.10. Lokakuun olkkari Perheentalolla klo 17-19.15.11. Marraskuun olkkari Perheentalolla klo 17-19. Huomioithan olkkareiden muuttuneet aikataulut ja uuden sijainnin Perheentalolla kauppakeskus Apajassa

KUUSANKOSKI

Kuusankoskella Tähteessä kokoontuu vertaistuellinen yhden vanhemman perheiden olkkari seuraavina torstai-iltoina 10.3., 14.4. klo 17-19. Osoite Tähteen seurakuntakoti Väkkäräntie 20. Lastenhoito järjestetty. Vettäjä Maria Korpi puh. 0400 795 835, maria.korpi@evl.fi.

LAHTI

Lahden Seudun Yhden Vanhemman Perheet ry

Pj Sari Heinonen, puh. 040 544 2358, puheenjohtaja.lahdenseudunypv@gmail.com, jäsenisohje: Mirka Kivi, puh: 045 356 2944, lahdenseudunypv@gmail.com, Yhdistyksen email: lahdenseudunypv@gmail.com, Nettisivut: www.neuvokas.org/soisaali-ja-terveysalan-yhdistys/lahti/ lahden-seudun-yhden-vanhemman-perheet-ry-lahden-seudun-yhden-vanhemman-perheet ry

Lahden Turinat syksyllä 2017 5.10. 2.11. 7.12 Torstaisin alkaen 17.30 Perhetuvalla, Loviisankatu 14, Lahti.

LAPPEENRANTA

Lappeenrannan olkkari starttaa toimintansa! Tapaamme virkistys- ja vertaistukipäivän teemoissa lauantaina 30.9. klo 10-12 MLL:n Pikku-Tirkka, Armilankatu 33 A, samalla suunnittelemme syksyn ohjelmaa tarkemmin!

LOHJA

Lohjan seudun Yksin- ja Yhteishuoltajat ry Lohjan olohuone Pj. Piia Karppinen piia.karppinen@elisanet.fi, 040 526 5972. Lohjan olohuone kokoontuu Moision päiväkotii 2:ssa avoimen päiväkodin tiloissa: 16.5., 15.8., 19.9., 17.10., 21.11. ja 19.12. klo 17.30 - 19.30 osoitteessa Kurjenkatu 12-14. Si- säänkäynti pihalle puolelta, sininen ovi. Kahvitarjoilu.

LOIMAA

Loimaan olohuone on tauolla. Yhteystiedot Marjo Rasi puh. 0500203483.

MIKKELI

Mikkelin seudun yhden vanhemman ryh- mää jatkaa toimintaansa syys-lokakuussa. Kokoonumiset perjantaisin, lisätietoja: HY- PERLINK "mailto:marjo.meriranta@yvp.fi" marjo.meriranta@yvp.fi, 0400 441 708.

MÄNTSÄLÄ

Kysy terhi.rapeli@yvp.fi.

ORIVESI

Oriveden Yksinhuoltajat r.y.

Yhteishenkilö: Sari Tappura p. 050 401 7167

OULU

Oulun Seudun Yhden Vanhemman Perheet ry

Puheenjohtaja puh 045 873 0010, oulunseudunypv.pj@gmail.com Jäsenasiat oulunseudunypv@gmail.com, Toimisto puh 044 369 0844, Kansankatu 53, 1 krs, 90100 Oulu, www.osyvp.fi

Oulun Seudun Yhden Vanhemman Perheet ry:n vertaistukea tarjoavat olohuoneet syk- syllä 2017

Yksin lapsen kanssa olohuone Keskusta, Hyvän Mielen talo, Kauppuriinkatu 23, 2krs. (HOX! Paikka vaihtunut). Kokoontuu joka kuukauden ensimmäinen tiistai klo. 17.30 – 19.30. (5.9., 3.10., 7.11. ja 5.12.)

Koskelan olohuone, Hyvinvointineuvolan tilat, Tullimiehentie 4. Kokoontuu joka kuukauden neljäs tiistai klo. 17.30 – 19.30. (26.9., 24.10., 28.11. ja 19.12.)

Linnanmaan olohuone, Pyhän Luukkaan kappeli, Yli- opistonkatu 7. Kokoontuu joka kuukauden toinen torstai klo. 17.30 – 19.30. (14.9., 12.10., 9.11. ja 14.12.)

Kaakkurin olohuone, Pyhän Andreaan kirkko, Salkukaja 8. Kokoontuu joka kuukauden kolmas keskiviikko klo. 17.30 – 19.30. (20.9., 11.10., 8.11. ja 13.12.)

Yhteistyössä HYPE – hanke ja Karjasillan seurakunta. Rajakyl- län olohuone, Kerrostalo, Ruiskukatie 3. Kokoontuu joka kuukauden ensimmäinen keskiviikko klo. 17.30 – 19.30. (4.10., 1.11. ja 6.12.)

Muhoksen olohuone, Koivulehdon päiväkotii, Tehtaantie 2, Muhos. Kokoontuu joka kuukauden ensimmäinen torstai klo. 17.30 – 19.30. (7.9., 5.10., 2.11. ja 7.12.)

Yhteistyössä Muhoksen kunta. Perheolo- huone yhden vanhemman perheille lapsineen, Mellenius-talo, Peltolankaari 18 A. Ryhmä kokoontuu joka kuukauden kolmas sunnun- tai klo. 15.30 – 17.30. (17.9., 15.10., 19.11. ja 17.12.)

Yhteistyössä Oulun kaupungin kanssa. Nuorten leskien olohuone, Kump- panuuskeskus, Kansankatu 53. Kokoontuu kerran kuussa sunnuntaina klo. 16.00 – 18.00. (10.9., 8.10., 19.11. ja 10.12.)

Lastenhoito järjestetään tarvittaessa, ilmoita viikkoa aiemmin oulunseudunypv@gmail. com/p. 044 369 0844

Liikunnallinen olk- kari vanhemmille ja lapsille , Teuvo Pakkalan koulun Sali. Kokoontuu syyskauden kuu- kauden ensimmäisenä perjantaina alkaen 1.9. klo.18 – 19. Olohuoneissa lastenhoito järjestetty. Tarjolla iltapala! Tervetuloa!Lisä- tietoja p. 044 369 0844, oulunseudunypv@gmail.com, ks. myös www.osyvp.fi

PORI

Porin seudun yksin- ja yhteishuoltajat ry

Kysy liitosta 040 541 5294 Teija Hall- bäck-Vainikka

PORVOO

Porvoon Seudun Yksin- ja yhteishuoltajat ry

Borgånejdens ensamföräldrar Rf Kysy liitosta: p. 040 186 3421, Terhi Rapeli

RIIHIMÄKI

Riihimäellä Yksin- ja yhteishuoltajien Olk- kari kerran kuussa seuraavina maanantaina klo 18-19.30: 21.8., 18.9., 23.10., 20.11. ja 18.12. Temppekkilä 9 C, kerhohuone. Yhteistä ohjelmaa aikuisille, sillä aikaa lastenhoito viereisessä tilassa. Lopuksi yhteinen iltapala. Ilmoittaudu paria päivää ennen Tiinaalle, p. 050-3237964 tai tiina. heiskanen@evl.fi

ROVANIEMI

Vertaistukea yhden vanhemman perheille Rovaniemellä

Oletko yksinhuoltaja/ yhteishuoltaja/leski/ uusiopierhe tai muuten yksin lapsen kanssa elävä. Tule keskustelemaan arkea kosketta- vista asioista kanssamme. Lapset voi ottaa mukaan, heille on järjestetty puuhia paikanpäällä. Tarjoamme kahvit/teen/mehua ja pientä purtavaa. Lisätietoja: Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry, puh. 050 342 2185.

SAVONLINNA

Olohuone yhden vanhemman perheille kokoontuu osoitteessa MLL Perhekeskus Heikinpuolijantie 9. Lisätietoa antaa Jaana Valkama, bertana@luukku.com Tervetuloa mukaan toimintaan!

SEINÄJOKI

Yksinhuoltajien olohuoneet kokoontuvat: syksyllä 2017 ti 12.9., ti 3.10., ti 31.10. ja ti 28.11. klo 17.30-19.30

Pohjan srk-koti, Väinöläkatu 4B. Lasten-

hoito/nyttärät. Yhteyshenkilö diakoni seija.

saari@evl.fi 050 5706273.

Tapaamisia myös ti 26.9., ti 24.10. ja ti

21.11. klo 17-19

MLL:n perhetalo; Kivirikko, Puskantie 36

C, Seinäjoki. Lisätiedot: elina.heinamäki@

ml.fi

Palautusosoite:
Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry
Allergiatalo, Paciuksenkatu 19
00270 Helsinki
.MW80

Tietoa ja tukea vanhemmille syksyllä 2017

Lahti Leija-viikonloppuryhmä 11.–12.11. Odotatko lasta yksin? Oletko kasvattanut lastasi alusta asti ilman toista vanhempaa? Esittääkö lapsesi kysymyksiä isästään? Miten keskustele lapsen kanssa isästä, joka ei ole lapsen elämässä? Lämpimästi tervetuloa alle kouluikäisten lasten vanhempien maksuttomaan Leija-vertaisryhmään. Ryhmä pidetään la-su 11.–12.11. klo 15–19. Paikka on keskustassa, ilmoittetaan osallistujille. Ryhmä on maksuton, lastenhoito järjestetty.

Vihti Vertaisryhmä alle kouluikäisille lapsille, joiden vanhemmat eronneet tai eroamassa 27.9.–8.11.2017 klo 17–19 Nummelan seurakuntakeskuksen tiloissa (Kappelitie 5). Ryhmään osallistuminen on maksutonta, lapsille tarjotaan pieni iltapala. Ilmoittautuminen ja lisätiedot: terhi.rapeli@yvpl.fi tai 040 186 3421.

Tukinet.net Kamalat äidit -vertaisryhmä murrosikäisten lasten yhden vanhemman perheiden äideille 6.11.–8.12. www.tukinet.net. Ryhmässä keskustellaan mm. kotiintuloajoista, rahankäytöstä ja päihteistä.

Keskustelualue sekä kerran viikossa iltaisin on livechat. Lisätietoa ja ilmoittautuminen: terhi.rapeli@yvpl.fi tai 040 186 3421.

Vanhempien eron ABC –ryhmät

Infoillan tavoitteena on antaa perustiedot lapsen huollon, tapaamisten ja elatuksen järjestämisestä. Maksuttomia, ei ennakkoilmoittautumista ellet tarvitse lastenhoitoa.

Nousiainen Vanhempien eron ABC-ilta to 28.9. klo 17.30–20. Kasvatus- ja perheneuvola Hermannin, Nummentie 4. Paikalla varatuomari Anne Teuri ja aluekoordinaattori Teija Hallback-Vainikka. Lisätietoja 040 541 529

Porvoo Eroninfoilta ke 13.9. klo 17–19 ja ke 15.11. klo 17–19 Perheneuvolassa, Mannerheiminkatu 20, 06100 Porvoo. Paikalla Terhi Rapeli perheneuvolan psykologin, lastenvalvojan ja lakimiehen kanssa. Lastenhoito ja kahvitarjoilu järjestetty. Lisätietoja 040 1863421/Rapeli.

Helsinki Vanhempien eron ABC -ilta 16.11. klo 17.30–19.30 Leikkipuisto Linja, Toinen linja 6. Hakaniemen metroaseman vieressä. Vetäjinä aluekoordinaattori Terhi Rapeli ja lakimies. Lisätietoa terhi.rapeli@yvpl.fi tai p. 040 186 3421. Kahvitarjoilu. Lastenhoito järjestetty.

Lieto Vanhempien eron ABC-ilta ma 23.10. klo 17.30–20. Toimintakeskus Helmi, Prinssinkuja 2, Paikalla varatuomari Anne Teuri ja aluekoordinaattori Teija Hallback-Vainikka. Lisätietoja 040 541 5294

Raisio Vanhempien eron ABC-ilta to

16.11. klo 17.30–20. Raision perheneuvola, Kirkkotie 10, Paikalla varatuomari Anne Teuri ja aluekoordinaattori Teija Hallback-Vainikka. Lisätietoja 040 541 5294

Turku Vanhempien eron ABC-ilta ma 11.12. klo 17.30–20. Pikku-Heiska, Sepäkatu 3, Paikalla varatuomari Anne Teuri ja aluekoordinaattori Teija Hallback-Vainikka. Lisätietoja 040 541 5294

Eroneuvoillat ja erokahvilat

Eroneuvot ovat maksuttomia ja avoimia kaikille asuinkunnasta riippumatta, eikä tilaisuuksiin tarvitse ilmoittautua etukäteen. Mukana on koulutettuja vapaaehtoisia, jotka ovat eronneita vanhempia.

Raision perheneuvolassa Eroneuvoilta 24.10. klo 17–19, Kirkkotie 10. Lisätietoja 050 3790 939, 044 7971714.

Turku Perhetalo Heideken Eroneuvoilta ti 26.9. 17–19 ja ti 21.11. klo 17–19 Sepäkatu 3. Lisätietoja 050 3790 939, 044 7971714.

Kysy verkossa, mitä haluat tietää lapsen elatuksesta, huollosta ja tapaamisista

POP UP Eroklinikat 27.9., 25.10., 29.11. ja 13.12 klo 21–22. Tukinet.fi -sivustolla Vastaajina YVPL:n työntekijät ja juristit.

Eron ABC-chat Perheikka.fi -sivustolla joka maanantai-aamu klo 10–11. Lisätietoja: www.yvpl.fi/tukitoiminta

☐ Haluan liittyä lähimpään yh-yhdistykseen (n. 10-20 euroa/vuosi) ja saan Muuttuva Perhe -lehden jäsenetuna.

☐ Haluan perustaa asuinalueelleni uuden yhdistyksen tai olohuoneen, lähettäkää minulle perustamismateriaali ja ottakaa minuun yhteyttä.

☐ Haluan tilata Muuttuva Perhe -lehden, 25 euroa/vsk.

☐ Osoitteeni on muuttunut.

☐ Muuta:

Nimi:

Uusi osoite:

Vanha osoite:

Puhelin:

Sähköposti:

PALVELU
KORTTI

YVPL MAKSA
POSTIMAKSUN

YHDEN VANHEMMAN
PERHEIDEN LIITTO RY

5001087

00003 VASTAUSLÄHETYS